

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin

Səmərəliliyin qiymətləndirilməsi departamentinin

rəhbəri Yusif Səfərovun şərh

Fitch's Retinq agentliyi Ermənistanın bir çox indikatorlar üzrə Emitent Defolt Reytinglər səviyyəsinin aşağı endirildiyini bildirib. Emitent Defolt Reytinglər (IDR) müəssisənin və ya dövlətin maliyyə öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsi səviyyəsinin müəyyənləşdirilməsində fikir formalaşdırılmasını təmin edir. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin departament rəhbəri Yusif Səfərovun sözlərinə görə, agentliyin analitiklərinin apardığı hesablamaların nəticəsində Ermənistanın Uzunmüddətli Xarici Valyuta Emitentinin Defolt Reytingi “BB-”səviyyəsindən bir pillə aşağı “B+”ə endirilmiş, ümumi mənzərənin isə “sabit” olduğu bildirilmişdir. ‘BB’ reytingi öhdəliklərin yerinə yetirilməsində spekulativ yanaşmanın olduğunu göstərdiyi halda, ‘B’ reytingi bu öhdəliklərin icrasında yüksək spekulativliyin olduğunu bildirir. Həmçinin ‘B’ reytingi məhdud bir təhlükəsizlik marjası qalmaqla maddi defolt riskinin mövcud olduğunu göstərir. Hazırda maliyyə öhdəlikləri yerinə yetirilməsinə baxmayaraq, bu öhdəliklər üzrə davamlı olaraq ödəmə qabiliyyəti iqtisadi və biznes mühitinin pisləşməsinə hədsiz dərəcədə həssasdır. Bütün bunlar Ermənistan hökumətinin defolt riski ilə üz-üzə qaldığını göstərir.

Ermənistanın Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlarda apardığı işğalçı siyasət nəticəsində hal-hazırda münaqişə zonasında həyata keçirilmiş genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlar da Ermənistanın investisiya öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində defolt olma ehtimalının armasına əsas yaradır. Hazırda ölkədə baş verən hadisələri nəzərə alaraq, Dağlıq Qarabağla bağlı gərginliyin davam etməsi təqdirində hadisələr ölkə iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərəcək və iqtisadiyyatın tənəzzülünü dərinləşdirəcək. Bu ilin ilk yarısında gözləniləndən daha sürətli iqtisadi daralma baş vermiş, ümumi dövlət borcunu aprel ayında dərc edilən icmalda nəzərdə tutulan proqnozdan daha yüksək həddə çatmışdır. Agentlik hazırkı dövrdə dövlət borcunun daha yüksək həddə çatacağını və orta müddətli dövrdə azalmasının qeyri-mümkünlüyü ehtimalına əminliyini bildirib.

COVID-19 pandemiyasının yenidən dirçəlməsi ilə əlaqədar yeni məhdudlaşdırma tədbirləri və xüsusi ilə də Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin uzunmüddətli dövrə keçməsi əsasında ölkə iqtisadiyyatına yaradacağı mənfi təsirlər iqtisadi proqrozlarda neqativ risklərin artımı ilə nəticələnir. Agentlik tərəfindən aprel ayında 0,5% ÜDM artımının proqnozlaşdırılmasına baxmayaraq, hazırkı proseslər əsasında artıq Ermənistan iqtisadiyyatının bu il 6,2% daralacağı proqnozlaşdırılır. Baş vermiş münaqişənin davam müddəti artdıqca iqtisadi tənəzzülün proqnozlaşdırıldığı daha da yüksək həddə çatacağı qaçınılmazdır. Həmçinin, ümumi dövlət borcunun ÜDM-ə nisbəti 2019-cu ilin sonunda 53,5% təşkil edirdisə, hazırkı dövrdə bu rəqəmin 2020-ci ilin sonunda 63,9% -dək yüksələcəyi və 2021-ci ilin sonunda isə 65,6% -dək artacağını proqnozlaşdırılır. Eyni zamanda nəzərə almaq lazımdır ki, dövlət borcunun 76% xarici valyutadadır, bu isə

münaqişənin davam etdiyi sürətdə ölkənin idxal asılığını nəzərə alaraq hökumətin xarici valyutada öhdəliklərinin yerinə yetirilməməsində riskini daha da artırır.

Qeyd olunanlar bir daha göstərir ki, hazırkı dövrdə yüksək olan və daha da böyüyən Ermənistanın xalis borcu, böyük miqyaslı cari əməliyyatlar balansındakı defisit yuxarıda qeyd edilən bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsində öz mənfi təsirini göstərəcək və müharibənin təsiri ilə daha da pisləşəcəkdir.